

anden Lomme 72 Kr. efter de Værdiforhold, der i øvrigt gaas ud fra i Loven som Grundlag for Betalingen af Tienden og af Tiendebyrdens Bortfald, men ogsaa saadan, at man paafører dem et direkte økonomisk Tab. Det er et mærkeligt Resultat, man i denne Sag er naaet til, da man har sat sig den Opgave at gennemføre Lighed for alle Tiendeydere.

Saa er der en anden Bestemmelse, der forekommer mig meget uheldig, nemlig i § 2 angaaende disse indkøbte Tiender. Jeg har talt om det før, men jeg kan ikke lade være at nævne det igen. Den er bleven noget forandret i Folketinget. Det kan forstaaes saaledes, at Forandringen er gaaet i den gode Retning; men det er et Fortolkningsspørgsmaal, og det har vist i Grunden ikke været Meningen. Det er første Stykke af § 2, hvori der staar, at saafremt en Tiende, der den 1ste Februar 1902 tilhørte Tiendeyderne, senere er overgaaet i *Tredjemands* Eje, kan Statstilskuddet dog ikke overstige det Beløb, der vilde blive ydet i Statstilskud, hvis Tienden fremdeles tilhørte Tiendeyderne. Det er en uheldig Bestemmelse. De fleste ude i Landet have sikkert ikke været opmærksomme paa, at der fandtes en saadan Bestemmelse, eller ikke kunnet tænke sig, den vilde blive vedtagen, selv om de vidste, den fandtes der, saa der er utvivlsomt flere, den kommer til at gaa ud over. Men her er der tillige den mærkelige Ting, at det ikke er forbudt at sælge Gaarden fra Tienden, det er kun naar Tienden sælges fra Gaarden, at Statstilskuddet fortabes. Derfor ville sikkert i den Aarrække, som gaar, indtil Tiendeafløsningen begynder, alle, som eje deres egen Kongetiende, bære sig saadan ad, at de ved Salg af Ejendommen beholde Kongetienden. Saa faa de de $5\frac{1}{2}$ Gange dens aarlige Værdi af Statskassen. Det er sikkert ikke faa af disse Ejendomme, som komme til at skifte Ejer i Løbet af disse 4—5 Aar. Saa er der en anden Ting, og det er den, at det er kun, hvis Tienden overgaar i „*Tredjemands*“ Eje, at der ikke skal ydes Erstatning. Skal det forstaaes saaledes, at man maa sælge Tienden en Gang, at hvis den blot kommer i *Andenmands* Eje, saa skal Statskassen ud med Tilskuddet? Det er alligevel nogle mærkelige Regler. — Endnu skal jeg gøre en Bemærkning om § 25, tidligere § 24. Det glæder mig, at man i det andet Ting har sat en Bestemmelse ud, som blev sat ind i Landstinget ved 2den Behandling, og som jeg den Gang tillod mig at kritisere, nemlig at Kirkeministeren skulde

have Myndighed til angaaende Kirkerne at bestemme Vedligeholdelsespligtens Omfang. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind paa det Spørgsmaal, da Bestemmelsen nu er udgaaet. Men der er en anden Ting, der ikke er bleven rettet i Folketinget, jeg tillod mig at henlede Opmærksomheden paa, som jeg skal nævne endnu, idet jeg haaber, at der ad Aare kan blive Tale om at rette en og anden Bestemmelse i Tiendeloven, naar man holder sig inden for den nu givne finansielle Ramme, — den Bestemmelse nemlig, at Ejerne af indkøbte Kirketiender, som ønske fremdeles at bevare Ejendomsretten til Kirkerne og deres Formue og derfor ere villige til at lade Forpligtelsen med Hensyn til Kirkens Vedligeholdelse tingløse paa deres Ejendom som en reel Hæftelse, dem paalægger man, at de alligevel skulle indbetale Afløsningssummen til Stiftsmidlerne. Det forekommer mig dog urimeligt, at man tvinger disse Folk til enten at betale kontant eller — hvis der bliver optaget Statslaan, ville de være afskaarne fra at betale kontant — til at optage Laan af Statskassen, som skal forrentes med 4 pCt. og afdrages med $\frac{1}{2}$ pCt. og saa betales til Stiftsmidlerne og siden ejes af dem selv. Det er et mærkeligt Omsvøbsdepartement, som man her indfører, og som faar nogen økonomisk Betydning, ikke blot derved, at det bliver et 4 pCt.s Laan, der forrentes og afdrages med $4\frac{1}{2}$ pCt., men ogsaa derved, at det er temmelig sikkert, at da Afløsningssummerne i de fleste Tilfælde ville blive satte væsentlig for højt, saa vil, naar der f. Eks er 200 Kr. aarlig til Disposition til Kirkens Vedligeholdelse, men 150 Kr. maaske kunde slaa til, Synet snarest stille noget større Fordringer, naar Pengene ere i Kassen, end naar de skulle udskrives af de vedkommende Beboere i Sognet.

Endnu skal jeg kun sige, at jeg vilde have fundet det heldigt, hvis man havde ordnet Tiendeafløsningslaanene paa en lidt anden Maade. Det vilde forekommet mig heldigt, om man havde blevet ved den Rentefod for Tiendelaan, som Skattekommissionen i Overensstemmelse med et af den nuværende Justitsminister tidligere indbragt Forslag havde foreslaaet, nemlig $3\frac{1}{4}$ pCt. Rente. Jeg mener ikke, at man skulde have stillet større Krav til Statskassen, end man nu gør, tværtimod, det vilde ikke efter mit Skøn have været rigtigt, men hele Foranstaltningen var ikke bleven saa angribelig, som den nu er, fra deres Side, der ikke ere interesserede i